

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

THEMA: BEKERING:
AFSTERVING
OPSTANDING

Ik heb getracht te verduidelijken dat de afsterving van de oude mens, eigenlijk is een afsterving van onszelf. Niet van een stukje van onszelf, maar van ons zoals wij als Adamskinderen geworden zijn door de zonde. Onze natuur, zegt de Catechismus, die also verdorven is dat wij geneigd zijn God en onze naaste te haten.

Je zou natuurlijk je af kunnen vragen, als dat zo is, als wij, u en ik die oude mens zijn, en er is een afsterving nodig, wat blijft er dan nog over van het individu, van de mens?

Als er nu niets is wat Gode behagen kan, wat hou je dan nog over? En dat bedoel ik nu niet in die zin, van iemand die kritisch reageert, omdat hij niet gelooft dat hij alleen uit genade, om de verdienste van de Heere Jezus Christus, zalig wordt. Nee, dat hoeft nog niet eens, om op die manier kritiek te oefenen. Maar ik bedoel het meer in de zin van, als je de nadruk laat vallen op: Die oude mens ben ik en die is in Christus opgehouden op Golgotha, en er is een nieuwe mens opgestaan.

Als je dat nu zo op de mens toepast, wat blijft er dan van dat menselijke, van datgene wat God geschapen heeft, over? Want dan ben je toch niet meer een schepsel van Gods hand. Of laten we zeggen dan: Waar is dan het kenmerkende van jou en van mij? Inderdaad, dat zou je kunnen zeggen, terwijl wij toch geloven dat er geen mens hier op aarde hetzelfde is, en dat ieder zijn eigen karakter heeft, en dat er ook iets van die karakteristiek, dat onderscheidende van de schepselen ook straks in de eeuwige

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

heerlijkheid het deel zal zijn van de mensen. Dus dat het niet een een-vormigheid is, maar dat ook daar wel degelijk sprake zal zijn van iets karakteristieks voor ieder mens.

Ja, daar heb je weer iets dat je zegt: Wat moeilijk, 'oud-nieuw'.

Ik ben oud. Zoals ik in Adam gevallen ben, ben ik oud en verouderd, en moet ik afsterven.

Maar laat ik trachten daar nog iets aan toe te voegen.

Kijk, je kunt niet zeggen dat een ziel, een lichaam, een karakter, bepaalde eigenschappen die voor ieder mens verschillend zijn, dat die op zich 'het zondige' zijn. Dat kun je niet zeggen. En je kunt niet zeggen, al is alles onder de zonde besloten: Dit is nu 'de zonde', of, dat is nu 'de zonde'.

Stel voor - dat kan natuurlijk niet, want de mens is als eenheid geschapen - dat wij de ziel er eens uit zouden kunnen halen, en je zou de ziel hier neerzetten en zeggen: Nu kijk, de ziel, dat is nu 'de zonde'. Dat kun je niet zeggen. Want die ziel op zích, die geest die God in ons geschapen heeft, dat is op zích 'de zonde' niet. En dat lichaam, hoe ook verminkt en onderworpen door en aan de zonde, maar op zích is dat lichaam 'de zonde' niet.

Maar hoe moet je het dan omschrijven?

Je leest ergens in de Bijbel dat het rad van onze geboorte is ontstoken van de hel. Je leest ergens in de Bijbel van, je zou zeggen, dat domein, waar mensen leven in het donker. En waar de inspiratie, waar alles beheerst wordt door de duisternis.

Kijk, met een bepaald iets kun je iets goeds verrichten, en je kunt er iets kwaads mee verrichten. Er is in de Schrift sprake van vaten ter eer, en vaten ter oneer. Je kunt in een vat kostbare dingen verbergen of indoen, je kunt er ook het afval en de rommel in doen, zodat alles stinkt.

Dan kun je op zichzelf nog niet zeggen: O dat vat, dat slechte vat. Of: O dat goede vat, want er zitten dure muntstukken in. Je voelt aan, een vat is een vat. Maar het één wordt hiervoor gebruikt en het andere wordt daarvoor gebruikt.

Nu zou ik onszelf niet willen reduceren tot maar gebruiksvoorwerpen, dan doe ik te kort, denk ik, aan het Woord van God. Maar ik wil dit alleen maar benadrukken: Die oude mens dat is dat doortrokken zijn, dat is dat regeren van de duisternis in ons leven.

Kijk, dat ik iets wil, en dat wij een wil hebben, en dat wij kunnen denken en rekenen en lezen en schrijven en lopen, en noem maar op, dat is 'de zonde' niet. Dat is 'de zonde' niet. Daar zou je eerder van kunnen zeggen: Tjonge, wat is die mens met wijsheid gemaakt. Wat is hij dan ook echt de antropos, de naar boven gerichte. In tegenstelling met andere schepselen, zoals de dieren, door de Heere God geschapen.

Maar kijk, nu merk je in het Woord van God: Dat is ook eigenlijk 'het kwaad' niet. Maar dat die mens van binnenuit in zijn wilsleven heeft besloten tot opstand tegen God, en dat hij nu die verhouding, die relatie, die verbinding die er was, die gemeenschap met de Heere God, dat hij die stuk gemaakt heeft.

Nu houdt je nog een mens over en een wil, en een mens die lezen en schrijven kan, en noem maar op, die kan denken, die beslissingen kan nemen, die in staat is om te communiceren en zo, hij kan praten, woord en wederwoord, ik-gij verhoudingen, noem

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

maar op. Maar ....., dat maakt het nu juist des te erger.

Dat maakt het des te erger. Daarom kan een mens veel meer kwaad doen dan een beest, en dan het onkruid dat groeit op de aarde. Juist omdat hij in bepaalde opzichten dat schepsel Gods is, dat werk van Zijn handen, met zoveel gaven toegerust, daarom kán hij ook haten. Daarom kán hij ook kwaad doen.

Daarom kun je zeggen, dat is heel anders als een kat,
die uren lang te loeren zat,
tot hij de rat
gevangen, in zijn klauwen had.

Dat is heel iets anders. Dat is heel iets anders als dat je zingt;

'Des nachts is 't kwaad zijn overleg,
hij stelt zich op een boze weg,
en schuwt geen snode werken.'

Of zoals je leest: Ze rusten niet als ze geen kwaad doen.

Dat kan alleen maar functioneren onder mensen. Daarom zeggen ze wel eens: De mens heeft het grootste kerkhof aangericht op de aarde. De mens, die heeft de meeste slachtoffers gemaakt. Eeuw in, eeuw uit.

De mens heeft vaak op een onvoorstelbare manier de middelen bedacht om te verdelgen, om uit te roeien, liefst zo veel mogelijk. Die mens is geworden dat eigenaardige schepsel dat aan de ene kant bezig is om al zijn denkkraft, die hij van God heeft gekregen, te gebruiken tot vernieling, en aan de andere kant bezig is in laboratoria om het leven te redden, om het leven dragelijk te maken, om het leven in stand te houden. Wat eigenaardig. Wat wonderlijk.

Maar ik hoop dat u daar dit mee aanvoelt: Onze zonde is onze daad. Door de zonde zijn wij van de wortel los gesneden, zijn wij God kwijt.

Nu zijn we ergens niet neutraal, dat kun je niet zeggen. Wij hebben die keus gemaakt. Maar doordat wij die keus gemaakt hebben, en dat wij van God zijn afgevallen, dáárdoor verkeren wij tegelijkertijd in de onmogelijkheid om een aansluiting te vinden op iets wat nu werkelijk Goddelijk, hemels is. Dat proberen de mensen, met hun verheven idealen, ze proberen een aansluiting te vinden in een wijsgerig stelsel, in een levens- of wereldbeschouwing, in een religie, en noem maar op. Maar telkens weer blijkt dat het niet de échte aansluiting is.

Dan kan een mens met zijn religie zijn medemens onder druk zetten; zijn medemens de dood aandoen; kan hij zijn religie gebruiken om te discrimineren, om uit te roeien, en noem maar op. Dan zie je die uitpattingen.

En dan voel je aan, door welke gedachten worden wij gedreven, en door welke machten worden we, zonder dat we er vaak erg in hebben, gestuurd.

Het is misschien ... het gaat niet op, en elk beeld gaat mank, maar denk aan een muziekinstrument, waar de snaren van gebroken zijn. Denk dan aan iets waar nu de boze aan werkt en in werkt, dat allerlei absurde en vreselijke geluiden naar voren brengt. Maar het is alles geschonden. Die snaar is nog wel een snaar, maar hij is gebroken. Die wil is nog wel een wil, en het is op zichzelf iets van God, maar ja, ik wil niet wat God wil. Dat ik kan lezen en schrijven en denken en praten dat is allemaal wel

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

goed, maar doordat het van die wortel los is, die levengevende wortel, God, dan zie je dat de mens al die dingen gebruikt ten kwade.

In plaats van het goede woord spreekt hij het lelijke woord, het harde woord, het dodende woord. In plaats van ogen vol verwondering en aanbidding voor de Heere God, kunnen zijn blikken doden, en kan hij met minachting kijken. In plaats van met die handen bezig te zijn in het werk van Gods schepping, grijpt hij die ander bij de keel, als God het niet verhoedt, en nijpt hem de keel dicht. En die voeten, die moesten gaan in blijdschap en vreugde: "Kom laat ons voortgaan kinderen", daar zegt de Bijbel van, voeten die zich haasten om bloed te vergieten, en de weg van de vrede hebben we niet gekend.

Kijk, nu zie je door Gods goedheid dat ieder mens zijn eigen karakteristiek heeft. Jij houdt niet op Jan of Piet of Daan of Kees of wat ook te zijn. Dan zeggen ze: O, dat is een Dekker, dat is een Kroon, dat is echt iets van Overduin, ik noem maar wat. Dat is ook op zichzelf niet, als het ware, 'de zonde'. Dat is 'de zonde' niet.

'De zonde' is: Ik ben los van God, en nu komen, in de vorm van de gevolgen, die zonden openbaar.

Daarom is die afsterving van de oude mens ....., daar moet je niet onder verstaan: Nu, dat lichaam dat wordt dan in het graf gegooid - dat heb ik verleden week gezegd, dat lichaam dat wordt dan begraven, niet gegooid, maar begraven, en nu is hij dood, nu is hij weg. Nu is het klaar.

Daar zit wel een waarheidselement in, maar dat kan je toch van die ziel ook zeggen. Je kunt toch niet zeggen dat jouw zieltje beter is dan jouw lichaam dat in het graf daalt. Ik zou eerder andersom zeggen. Ik zou zeggen: Nu dat lichaam, daar hoeven we ons eigenlijk niet zo bang, of niet zo druk over te maken. Maar kijk, die centrale die hier van binnen zit; die centrale waar de Heere Jezus van zei: Uit het hart komen voort boze bedenkingen en noem maar op. 'Ontzondig mij met hysop en mijn ziel nu gans melaats, zal rein zijn en genezen. Dat is toch het ergste.

Ja nu, zou die ziel dan wel zo maar over kunnen stappen naar de hemel? Toch geloven wij dat die ziel niet ophoudt te bestaan; die levensadem die de Heere aan de mens gegeven heeft. Wat moet daar dan mee?

Dan is het nog zo gek niet, zou je zeggen, dat vagevuur voor de zielen. Die dan langzaamaan toch op een hoger plan komen en boete doen, eer ze in het paradijs komen.

Ja, en toch zijn wij het daar niet mee eens.

Wat dan? Hoe zou je het dan moeten omschrijven: Die afsterving van de oude mens, dat proces wat toch zijn voltooiing vindt als wij de adem uitblazen, de laatste adem.

Kijk, ik denk, hoe verborgen het ook is: Als onze geest het lichaam verlaat, dan houden wij op dat moment op mens te zijn. Dan zijn we geen mensen meer. Dat lichaam is de mens niet en de ziel is ook de mens niet. Een mens is ziel én lichaam, één.

Opeens, in die ziel waar de Heilige Geest ingekomen is, waar Hij die kapotte snaren en die valse muziek tot bedaren heeft gebracht; waar Hij weer heeft leren zingen:

'Denk aan het Vaderlijk mededogen,
Heere, waarop ik biddend' pleit.
Milde handen, vriendelijk ogen,

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

zijn bij U van eeuwigheid.

Waar die Heilige Geest zodanig in heeft gewerkt dat die zieleznaren hebben gespeeld: Heere mijn God, hartelijk zal ik U liefhebben, vriendelijk bedankt dat ik er ben, dat ik er zijn mag. Want Uw ogen hebben mijn ongevormde klomp gezien. Ik loof U omdat ik op een heel vreselijke wijze, wonderbaarlijk gemaakt ben.

Toen die ziel in dat lichaam, verenigd tot een mens, op deze aarde was, verkeerde die mens toch, al mag hij delen in het licht, in het land van de duisternis en de schaduw van de dood. Is de vereniging met God een geloofsvereniging. Geloofs! Dat geloof dat was dat stille kanaal als het ware, waardoor die blijdschap en die zegen naar binnen stroomde, en die we ook uitgesproken hebben als het water steeg. En we van zorg ontslagen Hem mochten roemen die ons blijdschap geeft.

Dat was een zaak van het gelóóf. Dat kon je niet terug brengen tot de realiteit van jouw menselijk bestaan. Want als je naar die realiteit van je menselijk bestaan zou kijken, dan moest je zeggen: O, houdt asjeblieft je mond, je bent niet goed bij je hoofd, om zoiets te zeggen. "Wat zal mij scheiden van de liefde van Christus?" Man schei toch uit.

Dat was een zaak van het geloof. Toen stonden wij, laten we eerlijk zijn, met allebei onze voeten hier! Op de grond! Hier in het moeras!

Hier kropen we misschien korte tijd daarna weer in de hoek, en al zou heel de wereld zeggen en alle kerkmensen: Ja, maar dat is niet nodig, ben je gek, want het is goed hoor, het is allemaal .... Ja, maar het gebeurde toch. Het gebeurde toch. Hier klonken dan uit die hoek telkens de verzuchtingen weer op: O Heere verlos me, verlos me toch, alstublieft. "Heere laat mijn ziel leven en zij zal U loven, en laat Uw rechten mij helpen, want ik heb gedwaald als een verloren schaap; zoek Uw knecht".

Dat wordt in de hemel niet gezegd. Maar hier wel.

Dus die werkelijkheid van mijn leven hier als mens, ziel en lichaam, die houdt op met de dood. En wat gebeurt er dan?

Die ziel die hier beschuldigd, blij, verdrietig, zingend als mens hier over de aarde ging; die ziel die komt opeens in dat ándere Rijk. Maar dan niet door het geloof, in die zin, niet door de hoop die niet gezien wordt, maar die ziet opeens de realiteit van God en van Zijn gemeenschap.

Opeens valt het volle licht in die ziel. Er is opeens nog maar één Accu, met eerbied gesproken, nog maar één Energiebron, en verder niets! 'God in Christus'. Die ziel kan niet anders dan alleen maar blij zijn, die geborgen is in Christus, die kan alleen maar blij zijn. Opeens is dat andere écht voorbij. Er is geen gedachtenis meer aan. Dat krankzinnige kind dat daar dood neerligt, dat is tegelijkertijd met een hemelse blijdschap vervuld, begiftigd met Gods gemeenschap.

Die overspannen mens die geen raad ziet, die eindelijk, eindelijk de laatste snik geeft, die staat opeens in de volle heerlijkheid. Die kleine klankbodem - ik noem het klein omdat het ten dele is. "Nu ken ik ten dele". Maar het was een klankbodem. Het was zo'n klankbodempje zou je zeggen, dat hier menig kind van God heeft gedacht of gehoopt of gezegd: O, ik zal Hem in de armen vallen. Ik zal Hem vriendelijk bedanken. Ik zal Hem een kus geven als ik bij Hem mag zijn.

Want ik zal Hem zien en geen vreemde. Hij is hun dierbaar geworden.

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

Kijk, dat kleine klankbodempje, dat ten dele kennen is dan voorbij, maar het was er wel. Dat 'ten dele' gaat nu over in VOLLE gemeenschap. Nu is er niets anders meer. "Dan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben". Zoals Hij mij kent.

Zoals Hij Zichzelf voor zo een heeft overgegeven, zo lief had Hij. Zo zal ik Hem ook kennen. En ik zal Hem eeuwig prijzen.

Kijk, en later krijg je je lichaam terug. Een opstandingslichaam, een verheerlijkt lichaam. Dat past dan ook precies weer bij die ziel, die nu aangesloten is op de eeuwige gemeenschap met God, de Bron van het leven.

Ja, dan ben je niet opgelost in een soort Nirwana, al heet je misschien geen Jan of Piet, dat weet ik niet. Daar gaat het niet om, dat weet ik ook niet. Maar dan hou je wel jouw eigen karakteristiek, jij bent diegene die je bent, door God geschapen.

Als jouw denken hier aanleiding geweest is tot speculaties. Het speculatieve denken, weet je wel - ja daar kun je maar last van hebben - of als jouw denken, jouw wil hier aanleiding gaf, of het nu verkeerd was of goed, om je zaken door te drijven; je zal dan volkomen willen wat de Heere wil. Dan zal God zijn Alles en in allen.

Nu, wat nu straks volkomen is, begint hier. Hier begint het al dat je wat anders doet soms als dat je misschien eerst wel wilde doen. Hier zet God elke keer de rem er op.

Jongens, meisjes, weten jullie daarvan of niet? Dat God de rem er op zet. Ik weet heus wel dat we vol met verkeerdheden zitten, dat is de vraag niet. Maar de vraag is: Zet God er de rem ook op? Dat het elke keer is: Kom eens terug, kom eens terug. Je hebt twee stappen vooruit gedaan en je moet er misschien wel drie achteruit. Gebeurt dat ook?

In je jeugd, in je verkering, en in je hele leven. Op je werk. Want dat, dat is iets van het sterven aan de oude mens. Aan jezelf. Dat je het zelf gewoon niet kunt begrijpen. Dat je zegt: Hoe kan dat nu? Ik wilde dat toch, en toch kan het niet. Ik ben niet beter, en toch, ergens wordt de brug voor mij opgehaald. Ik kan niet mee, ik kan niet meedoen.

Kijk daar zie je in beginsel dan ook dat het proces begonnen is. Je bent echt inderdaad niet beter, niet anders. Je hoeft niet op een ander neer te kijken. Maar je hebt een God en een Zaligmaker.

En ik weet wel, het gaat meestal niet allemaal in één keer hoor. Je hebt mensen die kunnen dat allemaal zo precies vertellen van: Bam! en dan is het voorgoed dit en voorgoed dat. Och, zo preek ik niet.

Ik preek het liever zo: Dat God er alle handen vol werk eraan heeft, alle dagen! En de Heilige Geest, om ons de goede kant uit te duwen. Elke keer weer. Het is allemaal niet zo radicaal bij ons, bedoel ik, zoals het bij God is.

Bij God in Christus is het radicaal, Golgotha. Maar bij ons is het, denk ik wel eens, als je dat zo ziet, dan zie je ook niet alleen het verkeerde van elkaar, maar dan mag je ook groot zien als de Heilige Geest nog eens een duwtje naar de goede kant geeft. En dat je toch een stapje terug moet doen.

Want dan zeg je: Ja, dat andere is allemaal van ons, maar dát is van de Heere. Dat is nu van de Heere. Dat doet Hij, dat is nu iets van de vrucht van de Heilige Geest.

Ja, wil je weten of dat ook bij ons begonnen mag zijn, let daar dan eens op. Let er dan

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

eens op. Als wij alles kunnen doen of alles kunnen laten. Als we oneerbiedig kunnen zijn in de kerk, onder het motto van: Nu ja, ik begrijp er toch niets van. Of als we oneerbiedig zijn, waar dan ook, onder het lezen van Gods Woord. Brutaal. Vaders of moeders zeggen niet altijd wat, al zeggen ze het vaak wel. Maar ze zeggen niet altijd wat, maar ze merken het wel.

Maar wat doet God nu? Is er een terug? Is er een buigen? Is er op een gegeven moment ook een breekpunt in ons leven. Dat de Heere God ons uit die Christus leert: Zo niet. Zo niet. Is er iets van die innerlijke overtuiging van het kwaad. Al ben je je bewust dat je het niet laten kan. Dat je het voelt aan alles: O, ik kan het niet laten. Maar is er iets van die schreeuw naar boven: O God verlos me door Uw macht.

Tja, dat groeit niet op onze akker, dat weet ik wel. Maar Hij zaait het goede zaad, het goede zaad. En het goede zaad wast op, en we weten zelf niet hoe. Maar het wast op.

Kijk, als dat allemaal gewoon is, en gewoon doorgaat alsof er geen God in de hemel is, ja, dan is een mens nog niet toe aan een afsterving van de oude mens hoor. Dan gelooft hij nog niet in de Heere Jezus Christus, zo zou je het ook kunnen zeggen, Die gestorven is. Want dan ga je zelf ook sterven. Hoe langer hoe meer.

Ik hoop dat dit laatste puntje enigszins ter verduidelijking was bij die gedachte. Ik kan dat allemaal niet oplossen. Het is ook een vraag die komt ter plekke in mij op hoor. Dat zeg ik eerlijk er bij: Hé, ja, je legt de nadruk op de afsterving; die oude mens dat ben ik, helemaal, van mijn hoofd tot mijn voeten. Maar als die oude mens dan dood is, dan hou je toch niets meer over. Dan zou je toch niet van een her-schepping moeten spreken, maar dan zou je van een schepping moeten spreken.

Daar hoop ik enigszins aan tegemoet gekomen te zijn, als die vraag eventueel in onze harten is opgekomen. En al kun je het niet begrijpen, rationeel, maar dat je het mag geloven: Ja, zo zal het zijn. O, en ik hoop dat het zo ook maar zal zijn, en ik geloof dat het zo zal zijn. Als ik sterf dan is de kabel naar de verkeerde kant, die al gekraakt was door Hem, die wordt dan definitief uit elkaar getrokken. De stekker er uit. En direct is daar de aansluiting met Hem, Die we hier, al was het ten dele, hebben mogen leren kennen, vragen en liefhebben.

Opstanding van de nieuwe mens.

Dat ligt natuurlijk ergens even radicaal. We hebben dat hoofdstuk gelezen van die werken van het vlees, en van de vrucht van de Geest.

Maar met dat het stukje voorgelezen werd uit de Galaten-brief, kreeg ik nog even een andere gedachte. Dat ging naar wat je in de Evangeliën leest: Daar gaan die Emmaüsgangers. Ja, die hebben de Heere Jezus weer terug, zou je zeggen. Of weer terug, nu ja.....

Ze hebben ontdekt dat Hij leeft. Hij werd hun bekend in het breken van het brood, en toen was Hij weg. Die mensen zetten het op een lopen, want die willen graag de anderen deelgenoot maken. Ze staan weer op.

Opstanding van een nieuwe mens.

U zegt: Hoe kom je nu bij zo'n simpele gedachte? Heeft dat er nu ook al mee te maken? Ik geloof het waarachtig dat het er mee te maken heeft. Ze staan anders op dan toen ze

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

opstonden in Jeruzalem om af te zakken naar huis, met de bedroefdheid in hun hart: We hoopten dat Hij het was, maar het is niets geworden, het is de derde dag, enne ..... Ze staan anders op.

Nu dan gaan ze terug naar Jeruzalem. De oude mens heeft daar geen zin in hoor, laat ik dat erbij zeggen; die is veel te oud en te moe, te koud en te ziek en te lam om nog een keer terug te gaan. Maar hier zie je wat van de nieuwe mens in.

En dan komen ze daar aan, ze stommelen naar binnen, en ze worden ontvangen met: De Heere is waarlijk opgestaan, Hij is van Petrus gezien.

Wat is de opstanding van de nieuwe mens? Dat! Jezus Christus is opgestaan! Hij was dood, Hij kon niets meer doen. Hij heeft alles overgegeven aan God; Zijn ziel, Zijn lichaam, alles. Hij heeft niet getwijfeld, dat niet. Zoals wij vaak doen. Hij heeft niet getwijfeld.

Hij heeft gedacht: Gij zult Mijn ziel in de hel niet verlaten, Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie. Maar Hij moest het overgeven aan God. En Hij was dood.

En toen is de Vader gekomen, op de derde dag, en Hij heeft Hem opgewekt uit de doden. Dat was ergens nieuw, ongehoord. Dat was voor het eerst.

Die jongeling in Naïn is opgewekt, maar die is niet in de hel geweest. Lazarus is opgewekt, maar die was niet in de hel geweest. Maar iemand die voor eeuwig verloren is geweest, werkelijk tot op de bodem toe verloren, die is nog nooit opgestaan.

Jezus Christus wel. Dat is iets NIEUWS. Dat is iets nieuws. Hoe kan een mens die van God verlaten is geweest, die in het donkere duister heeft gehangen op Golgotha, hoe kan zo iemand, waar het deksel boven de put werd dichtgedaan, in zo'n verlatenheid, hoe kan zo iemand terug komen? Dat kan niet. Daar moet God aan te pas komen.

Daar moet God van oordeel zijn dat Hij zegt: Ja, Hij heeft betaald. Hij is de hel in geweest, geestelijk. Helse benauwdheden en smarten heeft Hij ondergaan. Maar Hij heeft ook geroepen: Het is volbracht. Hij heeft Mijn wil gedaan. Ja, Die kan niet in de dood blijven, dat kan niet. "Mijn Zoon, sta op!"

En dan staat Jezus Christus onmiddellijk op, een nieuwe Mens. Een Mens die uit de wrede kaken van de dood losgemaakt is. Een Mens die benauwdheid en droefenis vond; ja die de hel zelf vond, van de Godsverlating.

En nu? Hij leeft. Dat is nieuw.

Niemand zal er ooit terug kunnen komen uit de hel. Want Abraham zei al tegen die rijke man: Nee kind, het gaat niet, er is een grote kloof tussen waar jij bent en waar wij hier zijn; tussen de hemel en de hel. Dat kan niet. Jij hebt je goed ontvangen in je leven, jij lijdt nu smart.

Op alle bedenkingen van die rijke man, er kan niets van komen, dat kan niet.

Daarom noemt het Woord van God, ja Jezus Zelf noemt het: Eeuwige pijn. Eeuwig wenen, eeuwig tandenknarsen.

Wie is dan Deze, Die uit Gods golven en baren tevoorschijn mag komen, nadat ze allen over Hem zijn heengegaan. Die verpletterd is geweest in een plaats der draken. Is er een smart zoals Zijn smart; een leed zoals Zijn lijden?

En daar staat Hij.

En de discipelen worden met vreugde aangedaan. Niet zomaar in één keer kregen ze

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

de volle blijdschap.

Ja, dat is nu precies zoals het bij mensen is, hè. Later als ze op de berg staan met vijfhonderd broeders, en er zullen ook hoop ik wel zusters bij geweest zijn uiteraard, maar dan lees je: Ze baden Hem aan, doch sommigen twifelden.

Het is ook niet te aanvaarden, het is niet te begrijpen, dat iemand die verloren is, écht verloren zoals Jezus Christus geweest is, dat Die voor de dag komt, aan het licht.

En het is waar, nu worden ze met blijdschap aangedaan: De Heere is waarlijk opgestaan.

Wat is nu de nieuwe Mens aandoen. Ja, misschien is het allemaal een beetje te simpel in uw oren, maar op dit moment mag ik het zo zeggen. En als ik het zo mag zeggen, dan moet ik het ook zo zeggen; het IS eenvoudig. Hem, de Levende erkennen, aanbidden. Het is getuigen: Het is de Heere. Hij is het.

Hij komt zo dichtbij dat Hij zegt: Voel eens, Ik ben het toch. Een nieuwe Schepping. Ja, maar toch, die Jezus niet zonder vlees en zonder benen. Niet zonder dat gezicht, al is het verheerlijkt, al glanst het. Niet zonder die klank die Maria herkende.

De nieuwe Mens aandoen.

Hij is opgestaan, dat is een feit. Dat kan niet beter, dat kan niet groter, dat kan niet meer af zijn dan dat het is.

Maar nu wij. Nu wij.

Het is een hartelijke vreugde in God, door Christus.

Dat het daar nu hier in dit antwoord mee begint, dat kun je toch niet begrijpen.

Ja, een hartelijke vreugde.

Broeder Fahner placht wel eens te zeggen: Ben je wel eens blij, of: Ben je nog blij geweest vandaag? Negen van de tien vragen: Ben je verdrietig geweest vandaag; ben je dit geweest of dat geweest. Hij was wel eens verdrietig, meer dan iemand denkt.

Een hartelijke vreugde. Het staat tegenover dat leedwezen.

Nu moet je die zaken niet bekijken van: Nu, ik ben het leedwezen te boven en nu ben ik blij, vreugdevol alleen maar. Zo moet je het niet bekijken. Het één zit aan het ander vast. Je kunt geen hartelijk leedwezen hebben over de zonde buiten de Heere Jezus Christus. En je kunt geen hartelijke blijdschap kennen buiten de Heere Jezus Christus; dat gaat altijd door, zowel het één als het ander.

Dat is net als wat ik wel eens van mijn moeder zei, die zei: Och Daan, toen ik twaalf jaar was wist ik goed dat ik een zondaar was hoor jongen, dat geloofde ik vast. Maar nu ik zestig of zeventig ben dan zeg ik: Tjonge jonge jonge ..... Dat is verdiept. Dat kleine vingerhoedje, als het vol is dan is het vol. En die beker, als hij vol is dan is hij ook vol.

Wij verkeren in het voortgaand onderzoek van de Heilige Geest, ook wat dat betreft, wie en wat wij zijn. Dat moet je niet allemaal uit elkaar trekken. Dat moet je niet in een schema persen. Je moet geen verhoudingen zoeken aan te brengen. Het gaat om de wórtel.

En dan mogen we er ook wel eens op gewezen worden, dat het er vaak staat in de Bijbel: Broeders verblijdt u, wederom zeg ik u: Verblijdt u.

Die man was wel eens bedroefd, dat zegt hij zelf, dat hij bevreesd en twijfelend was

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

geweest van binnen. Dat hij moed scheidt als hij iemand ontmoet heeft. Hij was wel eens bedroefd toen hij zei - ja, dat waren allemaal mensen die tot het geloof gekomen waren, in klein-Azië, door middel van de prediking - "die van klein-Azië hebben mij allen verlaten, het worde hun niet toegerekend, maar de Heere heeft mij bijgestaan".

Ja, toen het puntje bij het paaltje kwam, en toen het erop aankwam dat ze misschien ook wel gevangen genomen werden, toen dachten ze: Nu toch een klein beetje uit de buurt blijven, weet je wel. Toen heeft Paulus niet gezegd van: O jongens ik kan wel zien, jullie zijn niet echt bekeerd, want als je echt bekeerd bent dan geef je het leven voor mij. Dan moet je voor mij .....

Nee, daar heb je nu weer wat ik straks bedoelde: Paulus die wist het wel. Och, het is zo'n werk van de Heere God, van die lieve Heilige Geest. We zijn zulke tegen-sputters. We praten zo hoog en nog eens hoog, en in de praktijk dan komt al gauw uit dat we van die bange wezels zijn. En dat we het over een groot geloof hebben, en we weten niet eens wát geloof is.

Dat weet hij. Daarmee laat hij ze niet los hoor. Hij zegt: De Heere vergeve het ze, die zwakheid.

Daarom: Geen schema. Je moet niet proberen een schema te maken. Kijk naar de wortel. Het is een hartelijke vreugde.

Hoe gingen die mensen naar Jeruzalem? Toen ze die nieuwe Mens hadden aanschouwd? Toen ze in Hem geloofden? Toen gingen ze huppelend naar Jeruzalem. Ik dacht wel eens als jochie: Hoe hebben ze het gekund? Dat noemden wij 'pijn in je milt'. En mijn vader liep met grote stappen, wij samen gingen altijd een kwartier eerder naar de kerk, moeder en de kinderen kwamen er dan wel achteraan. Dat is misschien ook wel niet goed geweest, maar ..... En op een gegeven moment dat stond ik stokstijf: "Wat is er nou jongen?"

"Ja, ik kan niet, ik kan niet, het doet zo'n pijn".

"O, dat is je milt, dat gaat wel weer over".

Dan dacht ik: Als ik bij die Emmaüsgangers was geweest, dan had ik niet gekund. Dan had die ene maar voor moeten gaan, want ik had niet zo hard kunnen lopen om in Jeruzalem te komen. Dat is kindergedachte natuurlijk.

Maar voel je, door vreugde zijn ze aangedaan, door vreugde. Toch hadden ze nog niet zoveel zondekennis hoor, en niet zoveel Godskennis. God was begonnen, en God had ze op de weg gebracht. Maar dat die Jezus Christus nu zou lijden en sterven moest voor hún zonden.

Maar hier begint nu de hartelijke vreugde al. Het onderwijs, dat Hij alles moest lijden en sterven, en dat Hij nu leeft, dat maakt dat ze gewoon - nee, gewoon niet - op klepperende klompen hollen naar Jeruzalem.

Wat zullen ze blij zijn. En dan doe je ook weer een tegenvaller op hoor, soms. Want dan zeggen ze nog soms in Jeruzalem: Als 't maar waar is, heb je je niet vergist; was het wel zo? Zo gaat het ook vaak.

Maar dat neemt niet weg, dit is het principe: Een hartelijke vreugde door Hem. Hij is

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

opgestaan. Als Hij opstaat, dan staan zij ook op. Omdat ze in Hem geloven.

'Gij toch, Gij zijt de kracht van hunne kracht;

Uw vrije gunst alleen word d' ere toegebracht'.

Ik heb het nog nooit zo helder gezien: Dat opstanding, dat is niet iets dat ik met mijn christelijk geloof, hoop en liefde nu eens even omhoog kom en zeg: Daar sta ik hoor, daar sta ik. Nee, opstanding dat is blij worden omdat Hij leeft. Omdat Hij zegt: Mijn vrede geef Ik u, en Mijn vrede laat Ik u. Omdat Hij zegt: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten, al de dagen ben Ik bij je. Tot het eind toe. En dan ben Ik voor eeuwig bij jullie.

Hartelijke vreugde.

Je moet niet teveel graven.

Ik bedoel niet: Het is goed om je te verdiepen, maar je moet niet teveel graven in jezelf, bedoel ik. Dan kom je er niet uit. Dan zit je met een sip gezicht te kijken als een ander nog eens blij is. Of je vraagt je af: Berust dat nu wel hier op of daar op. Zo moet je niet denken, nee.

Nee hoor, en daarom is het zo pijnlijk ook vaak. Wat is dat pijnlijk in de kerk, hè. Dat was vroeger zo, maar ik denk dat het nog zo is; dan hoorde je van mensen vertellen die waren blij geworden, en dan wilden ze het zo graag gaan vertellen: "Hoor wat mij God deed ondervinden". Hem ontmoet. En dan kregen ze een grote brom of een grauw. Ze geloofden het niet.

En een mens is vaak nog zo stik-jaloers ook, hij kan het ook niet hebben hoor. Dat zeg ik er ook bij. Als een ander komt die 's-morgens vroeg al heeft gezongen, fijn, in zijn auto of op de zaak of waar dan ook, in stilte of in het bos of zo, terwijl je zelf nog lag te snurken of te draaien, of je eigen nijdig te maken, of weet ik wat, en een ander die vertelt dan dat hij al gezongen heeft, de lof van 's-Heeren Naam, nu, dat zit niet lekker. Want dan denk je: Ja, maar dat is de werkelijkheid niet, en zo is het leven niet, en zo gaat het niet, en zus en zo. Maar dat is eigenlijk de jaloezie, we kunnen het niet hebben. Want ergens voelen we aan: Ja, dat is mooi, dat is echt, om zo als een kind blij te zijn.

Nu, toch is het zo bij die Emmaüsgangers, bij die vrienden en broeders en bij de discipelen, en bij die vrouwen. Zo is het gekomen. Ze hebben niet een huzarenstukje uitgehaald, ze hebben niet gezegd: Krachtens wedergeboorte ben ik dit en dat, en ik ben bekeerd, of ik ben zus of zo.

Door vreugd, door U, met vreugd zijn aangedaan. Ze hadden niet eens erg in zichzelf op die ogenblikken hoor, die tijd. Ze hadden er erg in: Hij leeft. De nieuwe Mens is daar, de Opstanding en het Leven. Het is toch waar wat Hij gezegd heeft: Ik ben de Opstanding en het Leven.

Toen Hij dat zei tegen Martha bij het graf van Lazarus, het is toch waar.

Hartelijke vreugde in God.

God, de Vader van onze Heere Jezus Christus, uit Wien alle dingen zijn door Christus.

"En een lust en liefde om naar de wil van God, in alle goede werken te leven."

Hoort dat er ook bij? Jawel.

Ja, maar mijn wil is toch alzo verdorven, en mijn lust is toch .....? Ja!

Is het niet waar wat opa wel eens zei op de preekstoel: Jongens, wie heeft lust de

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

Heere te vrezen? Niemand? Is er niemand die zijn vinger opsteekt?

Dan zal ik jullie eens vertellen van Eén die lust had in de Heere te vrezen: Die Heere Jezus Christus.

Wij hebben dan toch niets? Ja, dat hebben we zeker niet. Maar Hij. En omdat Hij het heeft, trekt Hij ons mee. Hij is er bij. Kijk, Hij is er bij als de Levende, die kant moet het uit. Daar zijn we ver vandaan, gemeente, vaak, dat Hij er bij is. En dat Hij zegt: Zo moet het onder jullie niet zijn. En dat Hij een kindje neemt en zegt: Kijk, als je nu niet verandert en zo wordt, dan kom je Mijn Koninkrijk niet binnen. En dat Hij zei: Als jullie dat niet vergeven, dan zal Mijn hemelse Vader je ook niet vergeven. Kijk dat, van de levende Vorst, Messias, Jezus Christus.

"Een hartelijke vreugde in God, en lust en liefde."

Ja, dan moet je wel eens uitroepen misschien: Heere ga uit van mij, ik ben een zondig mens. Ik ben niet waard dat U onder mijn dak komt.

Maar toch, als je aan hem vraagt, wat wil je dan? De Heere vrezen, gedragen door de blijdschap des Heeren je weg gaan; ook al gaat het vaak door moeilijke en diepe dalen heen. Gedragen door de blijdschap des Heeren die jouw sterkte zal zijn.

Wat wil je dan? Of wil je het deel die de wereld tot hun heilgoed achten, geen deel dan in dit leven wachten, en maken van de buik en van alles hun god. Wil je dat dan? Ik geef je de verzekering - als ik het vraag, dan niet, maar ik ben maar een gewoon akelig mens - als de Heere Jezus het nu eens vraagt hè, dan rollen de tranen ..... O dan zou je wat mensen zien snikken, die nu misschien nog een beetje stuurs zitten te kijken. Dan zou je zeggen: Alstublieft Heere Jezus, alstublieft, maak het toch zo dat het goed is. Wil toch aan stukken doen wat voor U niet wil bukken, en laat me leven door U en uit U. Want ik, die moet zeggen: Ik ben een liefhebber van het kwade geworden, ik moet ook zeggen: Ik haat alle kwade ranken. Maar Uw Wet, Uw onderwijzing heb ik lief.

Dat maakt het nu zo groot. Dat straks ....., dan zal het toch uitkomen.

Wat wil je? Wat zou je willen?

Oude ouderling Kroosje die zei wel eens, als hij bij een benauwd iemand kwam, en iemand zei dan tegen hem: O nee. En dan niet met een gehuichelde godsdienst, maar gewoon in de praktijk van het leven: Och nee. "Kind", zei hij dan, "zou je het wel willen?"

"Ja, als dat ....."?

"Nu", zegt hij, "de Koning zegt: Gij die niet gewild hebt dat Ik Koning over u zijn zou, breng ze hier, en sla ze aan mijn voeten dood. Maar jij krijgt de Koning".

Kijk, daar zit iets in van die liefde. Daar zit iets in dat we weten: Aan de ene kant, Adam deugt niet en Eva ook niet, maar, als er door dat werk van Woord en Geest de ontdekking gekomen is van de werkelijkheid, en daar blijft in over die hartelijke begeerte, vreugde door Christus, en lust en liefde om naar de wil van God in alle goede werken te leven.

Lust en liefde.

Het wordt niet altijd omgezet, jammer genoeg, in daden. Dat zeg ik er bij.

Lust en liefde. Maar dat ze ontzettend blij zullen zijn, straks, en in de eeuwigheid zullen zingen. Als ze verlost mogen zijn van zichzelf, en van elke kwade gedachte, en van elk

CATECHISMUS ZONDAG 33 (VERVOLG-2)

ongeloof en liefdeloosheid, daar hoef je niet aan te twifelen, dan zullen ze ook God daarvoor eeuwig prijzen. Geen zonde meer, geen ongelooft meer, alles liefde, liefde tot God en tot elkaar.

Nu, die daar mee in mag stemmen, die staat op, vandaag en morgen. En als hij zijn moede hoofd neerlegt omdat hij het niet meer op kan heffen, dan staat hij voorgoed op.

AMEN